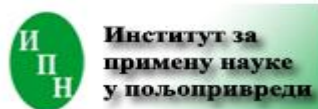

JANUAR, 2019. BILTEN

Sektor za ruralni razvoj

www.psss.rs

Broj 1.

Prihrana pšenice azotom-
važna agrotehnička mera

Rezidba i vezivanje maline

Bokorenje ozimih strnih žita

Tov junadi

Uslovi i način upisa u Registar

Zaštita višnje

Objavite ponudu svojih
poljoprivrednih proizvoda

STIPS

Cene voća i povrća na
zelenim i kvantaškim
pijacama u Srbiji

Cene žive stoke na
stočnim pijacama u Srbiji

Cene žitarica i stočne
hrane u Srbiji

Tehnički urednik
Valentina Aleksić,
dipl.ing. melioracija
zemljišta i voda

IZDAVAČ:

POLJOPRIVREDNA
STRUČNA I
SAVETODAVNA SLUŽBA
"POLJOSERVIS" D.O.O.
KNJAŽEVAC

Knjaža Miloša 75
19350 Knjaževac
tel. 019/730-888

E-mail: poljoservis@yahoo.com

poljoservis@yahoo.com

S a d r Ź a j

Naslovi /autori	Strana
1. Prihrana pšenice azotom-važna agrotehnička mera- Valentina Aleksić ,dipl.ing. melioracija zemljišta i voda	1- 2
2. Rezidba i vezivanje maline - Sanja Čokojević , dipl. ing. Voćarstva i vinogradarstva	2 -5
3. Bokorenje ozimih strnih žita- Srđan Cvetković, dipl.ing. ratarstva	6
4. Tov junadi - Neđeljko Pipović, dipl.ing. stočarstva	7-8
5. Uslovi i način upisa u Registar - Dragan Kolčić, dipl.ing. agroekonomije	9-10
6. Zaštita višnje - Živorad Jovanović, dipl.ing. zaštite bilja	10-12
7. Agroponuda / STIPS	13-20

Tiraž: 100 primeraka

Prihrana pšenice azotom-važna agrotehnička mera

Specifični vremenski uslovi, za ratare izuzetno nepovoljni, obeležili su kraj protekle godine. Nedostatak padavina prouzrokovao je suvo zemljište pa su mnogi ratari na području Istočne Srbije odustali od jesenje setve. Tek manji deo oraničnih površina je zasejano strnim žitima, sve ostalo je neobrađeno i nezasejano.

Pšenica se nalazi u različitim fazama razvoja. ima dosta parcela gde je manji ili veći deo useva još uvek u fazi nicanja, a ima parcela gde je faza početak bokorenja ili čak puno bokrenje. Ovakvoj situaciji najviše je doprinela sušna jesen i lokalne kiše ili njihov izostanak, ali i neprilagođena i šablonski primenjivana agrotehnika. Za sada, osim katastrofalnog nicanja na delu površina, nije bilo posebnih negativnih okolnosti na razvoj useva, zahvaljujući snežnom pokrivaču.

Snabdevenost zemljišta zimskom vlagom je normalna . Zemljište je u sloju 0-100cm trenutno popunjeno sa oko 50% od svog maksimalnog kapaciteta. Odnosno nedostaje još oko 100 lit zimskih padavina. S obzirom da je tokom većeg dela protekle jeseni a I početka zime bio prisutan stalan deficit padavina u zemljištu , date količine azota nisu u velikoj meri isprane u dublje slojeve predpostavka je da se u sloju od 30 -60 cm nalazi izvesna količina azota , to znači da će prosečno na pšenice trebati još dodati oko 60kg čistog N/ha. Iako stanje azota i kretanje vlage u zemljištu pruža dobre preduslove za visoke prinose, stanje useva je vrlo šareno.Naravno velike su razlike od parcele do parcele i ovo je jako generalizovano činjenično stanje.

Na delu parcela treba očekivati prosečne do iznad prosečne prinose za dati nivo agrotehnike i proizvodni kapacitet parcele, ali ima i nemali broj parcela gde je usev još uvek u nicanju i nema ni formiran sklop. Na ovakvim parcelama treba računati na ispod prosečni prinos. Pa shodno tome treba planirati i dalje agrotehničke operacije.

Prema trenutnoj vremenskoj prognozi i dosadašnjem razvoju situacije, očekivano kretanje vegetacije strnih žita će uslediti 10-15.marta. Uzimajući u obzir prognoziranje vremenske uslove (mrazne noći u periodu 20.jan – 05.feb, da bi posle 10.feb uglavnom temperature bile u plusu) prvu prihranu pšenice treba planirati između 20.januara-10. februara, ako će se prihranjivati sa Ureom. Posle 20. februara ne treba primenjivati Ureu, pošto možda neće biti vremena da se transformiše u pristupačne forme na vreme. Ako će se prihrana vršiti sa AN ili KAN, tada prvu prihranu uraditi u vreme kretanje vegetacije (1-10.mart).

Iako postoji rizik od gubitka azota iz Uree (prosečno 5-10%, maksimum 20%), možda je ipak bolji izbor Urea, pošto je veća verovatnoća da će se moći ući u parcele do 10.februara meseca (mrazna jutra). Nego čekati sa prihranom početak vegetacije, jer iskustvo pokazuje da veći ispad u prinosu može biti od gladovanja useva početkom vegetacije (ako nastupe suvi uslovi neće se moći usvajati AN/KAN ili se neće moći ući u parcelu usled previše vlage), nego što su gubici Uree isparavanjem. Osim toga gubitak AN ispiranjem može biti, kod velike količine padavina mnogo veći nego gubitak Uree isparavanjem. Relativno nova mogućnost je primena azotnih đubriva sa inhibitorom nitrifikacije tzv. "zaštićeni azot". Kod nas su dostupne formulacije sa DMPP (3,4-dimethylpyrazolophosphate) . Kod ovih đubriva usporeno je oslobađanje azota tokom 4-10 nedelja (što zavisi od temperature i vlažnosti zemljišta). Tako da je i rizik od ispiranja, odnosno isparavanja znatno smanjen, ali ne i potpuno sprečen. Što ih čini najboljim izborom za prvu prihranu ozimih useva. Ali najveća mana ovih đubriva sa zaštićenim azotom je cena po jedinici površine. Iako može da se smanji njihova doza primene u odnosu na Ureu za 20% i dalje cenovno ispadaju skuplji izbor.

Količine azota u prvoj prihrani ne treba da pređu 40-60kg/ha čistog azota za sorte, odnosno 50-80 kg/ha za hibridne pšenice. Odnosno: 90-130kg (hibrid 110-170)kg/ha Urea, 120-170kg (hibrid 150-220)kg/ha AN ili 150-230kg (hibrid 190-290)kg/ha KAN. Urea i AN primenjivati na neutralnim i alkalnim zemljištima (pH preko 6.5), a KAN-u prednost dati na kiselim zemljištima (pH ispod 6.5). Pošto je ove godine specifična situacija da je azot uz Uree u istoj ceni kao azota iz AN-a, ipak ne bi trebalo olako preskočiti Ureu zbog manjeg rizika primene u odnosu AN .

Drugu prihranu planirati oko 15 dana posle kretanja vegetacije (verovatno 20 mart-1.april). Moguće je da na delu parcela neće ni biti potrebe za ovom drugom, korektivnom prihranom zbog velikih rezervi azota u zemljištu. To će najbolje pokazati analiza biljnog tkiva pre druge prihrane. Korekciju doze azota treba obaviti i prema broju poniklih biljaka. Ako ima više od 500 biljaka po kvadratnom metru, dozu azota treba smanjivati za 10 odsto. Ako je sklop ređi (manje od 400 biljaka/m²), dozu azota treba povećavati za isti procenat.

Navedene preporuke količina azota za prihranu su jako generalizovane. Koliko još zaista treba dodati azota na vašoj parceli, može se odrediti samo na osnovu analize zemljišta i/ili biljnog materijala. Da bi ste tačno znali sa koliko azota treba da prihranite vaše pšenice do početka februara možete da direktnim merenjem na biljnom tkivu ili na osnovu N-min metode. Količina azota koju bi trebalo dati u drugoj prihrani se najpreciznije može odrediti analizom biljnog tkiva ručnim uređajima (Green Seeker, naša Poljoprivredna stručna služba je opremljena za ovu vrstu merenja sadržaja azota u biljnom tkivu). Ako su količine azota koje se moraju primeniti prihranom iznad 60 kg/ha, svakako planirati dve prihrane . U slučajevima da po kretanju vegetacije imate usev u jako lošoj kondiciji (još uvek je u nicanju, nedostaje više od 30% sklopa, itd.) prvu prihranu svakako preskočiti, a pred kretanje vegetacije pre prihrane najbolje da konsultujete stručno lice.

Valentina Aleksić, dipl.ing. melioracija zemljišta i voda

Rezidba i vezivanje maline

Rezidba maline podrazumeva: uklanjanje prošlogodišnjih letorasta koji su već doneli rod, uklanjanje viška nevezanih letorasta koji tek treba da donesu rod i prekraćivanje letorasta iznad gornje žice.

Prema cilju koji želimo da postignemo rezidbom podelićemo je u nekoliko tipova:

1. **rezidba izdanaka posle sadnje** (vrši se u proleće tako što se sadnice prekraćuju na 20 cm od površine zemlje odnosno na 2-3 pupoljka. Cilj ove rezidbe je uspostavljanje balansa između korenovog sistema, koji je još uvek slabo razvijen i nadzemnog dela biljke)

2. **uklanjanje suvišnih i prekraćivanje ostavljenih izdanaka na rod** (uklanjamo do osnove suvišan broj izdanaka jer malina inače formira znatno više izdanaka nego što je potrebno za obezbeđivanje visokih prinosa dobrog kvaliteta). Ovu rezidbu treba vršiti u proleće, ne pre ovog perioda, jer se na samom izdanku u ovom momentu lakše vide oštećenja, posebno ona nastala od mraza, tako da je njihov izbor znatno olakšan. Na kraju ove rezidbe treba da ostane 5-6 izdanaka u dužnom metru, najviše 8 izdanaka i to ako su nešto manje bujnosti, a visina na kojoj prekraćujemo ove izdanke se kreće od 170 do 200 cm od površine zemlje).

3. **uklanjanje prvih serija mladih izdanaka**.-treba je vršiti da u vreme berbe ne bi postojali previše jaki i razvijeni izdanci. Njihovo uklanjanje vršiti kada oni dostignu 10-15 cm visine i dok su još uvek zeljasti. Ukoliko postoji izvor vode, odnosno sistem navodnjavanja ove izdanke možemo uklanjati sve do kraj maja, međutim ukoliko nemamo dovoljno vode, a i dovoljno dobru ishranu njih možemo uklanjati do kraja aprila tj. svega jednom ili dva puta. Uklanjanje izdanaka može se vršiti ručno ili hemijski putem.

4. **uklanjanje izdanaka koji su doneli rod**,(rezidba nakon berbe se vrši u periodu od 7 do 10 dana nakon završene berbe. Do osnove se uklanjaju izdanci koji su doneli rod, iznose se i spaljuju.)

U toku prve godine po sadnji, ukoliko su povoljni uslovi, iz korena svake sadnice izbijaju 2-4 nova izdanka. Do kraja vegetacije većina novih izdanaka dostiže svoj puni porast, duž stabla formiraju pupoljke, iz kojih se u narednoj vegetaciji razvijaju rodne grančice koje donose rod, a potom se ceo izdanak suši. Prema tome, izdanci maline žive dve vegetacije. U prvoj niču i rastu, dostižu svoju punu visinu, a u drugoj donose rod i suše se. Koren jedne sadnice ne može da ishrani više od dva nova izdanka. Stoga je potrebno da se u proleće druge godine odaberu za rod najviše dva normalno razvijena izdanka po sadnici. Biraju se srednje bujni izdanci sa razvijenim pupoljcima po čitavoj dužini, a do osnove se odstranjuju tanji i zaostali u porastu, kao i prebujni. Na odabranim izdancima do mesta prekraćivanja treba da ima 20 do 25 dobro razvijenih i zdravih pupoljaka, iz kojih će se formirati do 25 rodni grančica, što je neophodno za dobijanje visokih i kvalitetnih prinosa.

Pošto u hladnijim područjima postoji mogućnost izmrzavanja nekih izdanaka i pupoljaka u toku zime, da se ne bi pravile greške, odabiranje i vezivanje izdanaka za rod treba odložiti dok pupoljci ne krenu u proleće. Bolje je da se polomi i ošteti izvestan broj izdanaka i pupoljaka nego da se odaberu za rod izdanci sa izmrzlim pupoljcima, a uklone zdravi. Na kvalitet plodova i visinu prinosa znatan uticaj ima i rastojanje između izdanaka. Pri gajenju maline po sistemu špalira za rod treba ostaviti 6 do 7 izdanaka po dužnom metru reda, tako da razmak između izdanaka iznosi 15 do 18 cm. Međutim, ako se malina gaji po sistemu žbunova, onda se po žbunu ostavlja za rod 5 do 8 pravilno raspoređenih izdanaka, a pri gajenju u pantljikama odabiraju se izdanci takođe na rastojanju od 15 do 20 cm, a ostali se odstranjuju orezivanjem do zemlje.

Vezivanjem se podstiče uspravan rast, dobro provetravanje i smanjena je mogućnost zaraze izdanaka koji onda nisu u korovu, a i mogućnost razgranjavanja izdanaka je manja. Vezivanje jednogodišnjih izdanaka posle berbe se izvodi tako što se kanap zaveže za čeonu stub, a zatim obmota oko sledećeg stuba, i tako oko svakog stuba do kraja reda. Sa druge strane reda postupak se ponavlja tako da se izdanci postavljaju u prostor između kanapa bez ikakvog vezivanja za žicu. Mogu se podići i privezati na još načina kao što je grupisanje više izdanaka u snop i vezivanje za žicu a u zasadima koji imaju dva paralelna reda žice izdanke je dovoljno samo usmeriti i provući između žica.

Pri vezivanju izdanaka za žice treba voditi računa da izdanci imaju vertikalni položaj radi njihove bolje nosivosti. Ne bi smelo da dođe do ukrštanja izdanaka. Povijeni i kosi položaj izdanaka opterećuje naslon, pa može izazvati naginjanje špalira ili pucanje žice pri jačim vetrovima i teretom roda i nadzemnih delova maline.

Posle završetka berbe plodova dvogodišnji izdanci, koje treba orezati do zemlje, lako se oslobađaju od vezi va tako što se kanap odvezuje od krajnjeg stuba, namotava u klupče, koje se obrnutim redom protura kroz omču i izdanak oslobodi, i tako redom do drugog kraja reda. Na ovaj način isti kanap zavisi od njegove jačine, može se upotrebiti više puta za vezivanje izdanaka.

U proleće, kada se izvrši odabiranje i vezivanje jednogodišnjih izdanaka za rod, treba obaviti i njihovo skraćivanje.

Visina skraćivanja zavisi od bujnosti sorte, porasta izdanaka, sistema gajenja i ekoloških uslova (plodnosti zemljišta i vlažnosti sredine) i kreće se od 1,20 do 1,80 m. Visina prinosa zavisi i od jačine skraćivanja izdanaka, tako da ukoliko je skraćivanje veće, utoliko je i prinos manji, a pri tome se ne povećava krupnoća plodova. Pored toga, ako se ne vrši uklanjanje mladih izdanaka u proleće, javlja se veći broj, koji zagušuje i zaklanja rodne izdanke, što otežava berbu plodova i odlaže njihovo sazrevanje.

Skraćivanje i proređivanje postranih izboja zavisi od razvijenosti izdanaka i stepena razgranjavanja. Kada su izdanci razvijeni (visoki), postrane izboje treba skratiti do 20 cm dužine od osnove, odnosno iznad 2 do 3 pupoljka, a ako su izdanci slabije razvijeni, postrani izboji se skraćuju na 10 cm od osnove. Ukoliko su postrani izboji pregusti, treba ih prorediti, s tim što se najmanje na 10 cm dužine izdanaka ostavlja po jedan naizmenično raspoređen postrani izbojak.

Uklanjanje prvih izdanaka je odnedavno počelo da se primenjuje u gajenju maline. Ova mera sastoji se u uklanjanju prvih serija mladih izdanaka od početka vegetacije pa sve do početka juna. Prvi izdanci se razvijaju iz najplićeg sloja, a oni koji se javljaju kasnije iz malo veće su dubine, pa su i bolje obezbeđeni potrebnom zemljišnom vlagom. U proizvodnoj praksi pokazalo se da su za rod u narednoj godini najpogodniji izdanci koji niču krajem maja i u prvoj polovini juna ukoliko imaju uslove da do kraja vegetacije dostignu potrebnu visinu i dobro sazre. Krajnji rok do kojeg se može vršiti uklanjanje mladih izdanaka zavisi od ekoloških i drugih uslova, pa je potrebno da se utvrdi u svakom malinarskom području, kako bi se izbegao rizik i negativne posledice. Uklanjanje mladih izdanaka vrši se mehanički (ručnim zakidanjem) ili pomoću hemijskih sredstava. Zakidanje izdanaka treba izvršiti do same zemlje. Ne sme se dozvoliti da ostanu patrljci iznad zemlje, jer postoji mogućnost da se iz njihovih pupoljaka razviju kržljavi izdanci koji su zaraženi didimelom ili antraknozom. Kako u proleće izdanci maline niču i rastu veoma intenzivno, zakidanje treba vršiti što češće, obično u 4 do 5 navrata. U vreme zakidanja izdanci ne bi smeli da budu veći od 15 cm, kako ne bi došlo do njihovog zdrvenjavanja pri osnovi, jer se tada ne može izvršiti uspešno uklanjanje, a i nepotrebno se troše rezerve hranljive materije i voda iz zemljišta na vegetativnu masu umesto na porast i razviće plodova. Odmah posle završetka berbe plodova dvogodišnje izdanke maline koji su doneli rod treba orezati do zemlje, izneti iz malinjaka i spaliti. Istovremeno, treba izvršiti proređivanje suvišnih ovogodišnjih izdanaka, s tim što se uklanjaju slabiji i oštećeni izdanci. Prethodno pomenutim postupcima ostavljeni izdanci dobijaju više prostora, svetlosti, hrane i vode, što se pozitivno odražava na njihov porast, obrastanje rodnim pupoljcima, sazrevanje i otpornost prema mrazovima.

Uklanjanje dvogodišnjih izdanaka veoma je važna i preventivna zaštita mera, jer se time smanjuje pojava bolesti i štetočina u malinjaku. Međutim, mnogi naši proizvođači izvođenje ove pomotehničke mere odlažu do jeseni ili čak do proleća, što znatno utiče na smanjenje prinosa i kvaliteta plodova u zasadima maline. Kod dvorodnih -remotantnih sorti se nakon berbe vrši košenje celokupnog nadzemnog dela biljke i njihovo iznošenje iz zasada.

Bokorenje ozimih strnih žita

Bokorenje je jedna od fenofaza rasta i razvića strnih žita, a predstavlja formiranje sekundarnih izdanaka u čvoru bokorenja koji se nalazi ispod površine zemljišta, najčešće 2,0-2,5 cm. Čvor bokorenja predstavlja najvažniji deo mlade biljke pšenice. Iz njega se obrazuju sekundarni izdanci i sekundarni korenovi tj. u njemu su smešteni svi delovi buduće biljke. Ako mlade biljke iz nekog razloga izgube listove ili čak i koren, a čvor bokorenja ostane zdrav, pšenica će se regenerisati i dati nove biljke. U optimalnim uslovima bokorenje počinje oko 2-3 nedelje posle nicanja, i to u fazi formiranja 3-4 lista. Intenzitet bokorenja zavisi od klimatskih uslova, sorte, krupnoće semena, vremena setve, gustine setve, aeracije zemljišta i mineralne ishrane.

Na bokorenje se može uticati agrotehničkim merama, a bolje je pri povećanoj vlažnosti zemljišta, pri boljoj mineralnoj ishrani (naročito azotom), pri optimalnom roku setve. Jedna biljka, u povoljnim uslovima, može začeti i preko 100 izdanaka, međutim svi izdanci ne formiraju stablo i klas. Jedna biljka formira 5-6 stabala a klas i zrno daju 2-3 stabla. Istovremeno sa razvojem novih bočnih izdanaka, formira se i sekundarni korenov sistem – svaki novi dobro razvijen bočni izdanak može da formira sopstveni korenov sistem. Bokorenje se odvija u temperaturnom intervalu od 5-20 stepeni , a optimalna temperatura je 15-17 C. Pošto sva sekundarna stabla u jednom bokoru ne donose cvast i plod napravljena je podela na ukupno i produktivno bokorenje. Ukupno bokorenje predstavlja prosečan ukupan broj svih izdanaka po jednom bokoru. Produktivno bokorenje je prosečan broj onih stabala po biljci koja daju cvast i plod. Ozima žita bolje bokore od jarih. Bokorenje žita odvija se u jesen, ali se može, pri povoljnim uslovima, produžiti i u proleće. Izdanci koji u momentu vlatanja glavne vlati nemaju bar 2-3 lista i sopstveni koren, propadaju ili ne donose klas i plod. Broj produktivnih klasova kod pšenice iznosi 500-700 / m² Najbolje se bokore . raž i ječam.

Evo primera kako izračunati koeficijent ukupnog i produktivnog bokorenja:

Posle nicanja u jesen izbrojimo broj biljaka po kvadratnom metru – na primer 520

Na proleće izbrojimo prezimele biljke – na primer 420

U fazi vlatanja brojimo sva stabla – na primer 600

U fazi sazrevanja brojimo klasove – na primer 500

Koeficijent ukupnog bokorenja dobija se kada se podeli broj svih stabala sa brojem prezimelih biljaka. U našem primeru to je $600:420=1,42$

Koeficijent produktivnog bokorenja dobijamo kada podelimo broj klasova sa brojem prezimelih biljaka.

U našem primeru to je $500:420=1,19$

Za razliku od klasičnih sorata pšenice hibridna ima veću moć bokorenja tako da jedan bokor hibridne pšenice može imati 15 i više produktivnih stabala.. Proces bokorenja odvija se do početka vlatanja kada potpuno prestaje ili se usporava.

Srdan Cvetković, dipl.ing.ratarstva

Tov junadi

Utovljeni podmladak goveda stariji od 6 meseci svrstava se u utovljenu junad.

Goveće intenzivno prirasta od 8-9 meseci, nakon čega se ovaj intenzitet smanjuje. Za tov se najčešće koriste muška grla kod kojih je porast veći, meso kvalitetnije i konverzija hrane najpovoljnija.

Cilj proizvođača je da tov traje što kraće i da se uz minimalan utrošak hrane ostvari maksimalan dnevni prirast. Međutim, na ostvarenje ovog cilja utiču mnogi faktori, među kojima su najvažniji: cena hrane, zalihe hrane, vrsta i kvalitet hraniva kojima se raspolaže, vreme isporuke grla, telesna masa i uzrast grla pri stavljanju u tov, kao i telesna masa i uzrast grla na kraju tova.

Najintenzivniji način ishrane ne mora da bude i najrentabilniji. U uslovima koji danas vladaju u našoj zemlji, verovatno su najrentabilnije varijante tova u kojima je smanjena količina koncentrata, a povećan udeo jeftine kabaste hrane u obroku.

U obzir dolaze dva tipa tova: polukoncentrovanim i kabastim obrocima. Pored rasnih predispozicija za tov, pola i uzrasta grla, kao i uslova držanja, ishrana je najznačajniji faktor za uspešan tov. Obezbeđenje dovoljnih količina kvalitetne koncentrovane i kabaste stočne hrane je najvažniji faktor. Tov junadi, zavisno od opredeljenja farmera, kao što su željeni intenzitet tova, broj turnusa, racionalnost korišćenja objekata, raspoloživost hranom i drugi faktori, može se organizovati kao intenzivan i ekstenzivan.

U intenzivnom tovu junadi („baby beef“), odabrana grla za tov počinju se toviti sa navršena 4 meseca uzrasta i telesnom masom 120-150 kg. Muška grla se tove do telesne mase 430-450 kg, a ženska 380-400 kg, odnosno do uzrasta 12-13 meseci starosti. U ovako organizovanom tovu grla se sve vreme tova intenzivno hrane pri čemu ona maksimalno koriste genetski potencijal. U pojedinim fazama tova junad postiže prirast i preko 1500gr/dan. Prosečan dnevni prirast za ceo tov je između 1150-1300gr/dan.

U ekstenzivnom tovu, kada to zahtevaju komercijalni i ekonomski faktori, junad se tokom prve godine života hrane ekstenzivno i počinju toviti sa navršenih godinu dana i tove do starosti od 18-24 meseca, kada postižu telesnu masu od oko 600kg.

Osim prema intenzitetu, tov junadi se može podeliti i prema starosnim kategorijama:

1. Rani tov junadi (ultra baby beef) do starosti 8-10 meseci i telesne mase 320 - 350kg.
2. Tov junadi (baby beef), koji se završava sa starošću 12-18 meseci i telesne mase 320-530kg
3. Tov starije, odrasle junadi, do mase 500-600kg i 18-24 meseci starosti.

U zavisnosti od međusobnog odnosa koncentrovane i kabaste hrane obroci za tov junadi mogu se podeliti na: koncentrovane, polukoncentrovane i kabaste obroke.

Tov junadi na paši: Sa gledišta rentabilnosti proizvodnje goveđeg mesa u našoj zemlji, tov na paši predstavlja jedan od najinteresantnijih tipova tova. Pri tome se ne polazi samo od toga da je paša, uopšte, najekonomičniji način ishrane, već i od toga da naša zemlja raspolaže velikim pašnjačkim površinama u brdsko-planinskom regionu. Treba, međutim, imati u vidu da tov na paši ima određenih ograničenja. Pre svega, na paši se ne mogu postići visoki i kvalitetni dnevni prirasti kao u nekim drugim tipovima tova.

Polukoncentratni tov junadi: U ovaj tip obroka spadaju oni koji imaju 40-60% koncentrovanih hraniva, dok ostatak čini kabasta hrana. Ovaj tip tova je u našoj zemlji najviše raširen. U odnosu na koncentratni, ovaj tov duže traje, utrošak hrane po jedinici prirasta je veći, ali je cena ostvarenog prirasta obično niža. Visina dnevnog prirasta zavisi od količine koncentrata u obroku. U dobro organizovanom tovu ovog tipa ostvaruje se dnevni prirast 1150-1250g/dan. Potrebe u koncentrovanoj hrani zavise od željenog prirasta, uzrasta grla i kvaliteta hrane.

Koncentratni tov junadi: Obavlja se obrocima u kojima je maksimalno učešće kabaste hrane 40%, dok su ostalo koncentratni. Bez obzira na visok intenzitet, ovakav tip tova je isuviše skup, pa se danas retko primenjuje. Međutim, 70-ih godina prošlog veka, kod nas, je bio veoma raširen, jer je cena koncentrata bila povoljnija, a za tako proizvedeno meso postojalo je sigurno inostrano tržište. Ovaj tov je efikasan, posebno, do telesne mase 400-450 kg. Pri tome, mogu se ostvariti visoki dnevni prirasti 1,2-1,6 kg, čime se značajno smanjuje trajanje tova i utrošak hrane za jedinicu prirasta.

Nedeljko Pipović, dipl.ing. stočarstva

Uslovi i način upisa u Registar

U Registar se upisuje poljoprivredno gazdinstvo sa najmanje 0,5 hektara poljoprivrednog zemljišta na teritoriji Republike Srbije, na kome privredno društvo, zemljoradnička zadruga, drugo pravno lice kao što je ustanova, škola, manastir, crkva i druga organizacija (u daljem tekstu: pravno lice), preduzetnik i poljoprivrednik - fizičko lice, obavljaju poljoprivrednu proizvodnju.

U Registar se može upisati i poljoprivredno gazdinstvo sa manje od 0,5 hektara poljoprivrednog zemljišta, odnosno drugo zemljište ili građevinska celina na kome lice iz 1. stava ovog člana obavlja stočarsku, vinogradarsku ili povrtarsku proizvodnju (staklenici i plastenici), odnosno obavlja druge oblike poljoprivredne proizvodnje (uzgoj ribe, gajenje pečuraka, puževa, pčela i dr.), odnosno obavlja preradu poljoprivrednih proizvoda, odnosno obavlja druge nepoljoprivredne aktivnosti (seoski turizam, stari zanati i dr.

Poljoprivredno gazdinstvo upisuje se u Registar kao korisnik zemljišta po osnovu:

- 1) prava svojine;
- 2) rešenja - izvoda o raspodeli komasacione mase;
- 3) ugovora o zakupu ili ugovora o ustupanju zemljišta na korišćenje pod uslovom da ti ugovori nisu zaključeni sa pravnim licem, osim ako je zakupodavac ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo), jedinica lokalne samouprave, odnosno crkva i verska zajednica, s tim da rok važenja tih ugovora ne može da istekne pre 31. oktobra u godini na koju se odnosi upis ili obnova registracije u Registru;
- 4) prava korišćenja poljoprivrednog zemljišta u društvenoj svojini stečenoj teretnim pravnim poslo

U slučaju upisa porodičnog poljoprivrednog gazdinstva u Registar se upisuje poljoprivrednik - fizičko lice koji je nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstava i mogu se upisati članovi porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

U slučaju smrti nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preostali upisani članovi porodičnog poljoprivrednog gazdinstva sporazumno određuju privremenog nosioca iz svojih redova, do okončanja ostavinskog postupka i sprovođenja promene u Registru nepokretnosti i o tome obaveštavaju Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - Upravu za agrarna plaćanja (u daljem tekstu: Uprava) u roku od 30 dana.

Članovi porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koji su vlasnici ili zakupci mogu svojom izjavom da odrede nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva kao korisnika tog zemljišta u smislu ovog pravilnika. Upis poljoprivrednog gazdinstva u Registar je dobrovoljan. Poljoprivredno gazdinstvo koje se upisuje u Registar, upisuje sve katastarske parcele na kojima obavlja poljoprivrednu proizvodnju.

Upis poljoprivrednog gazdinstva u Registar, obnova registracije i prijava promene podataka u Registru vrši se na osnovu zahteva nosioca porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, odnosno ovlašćenog lica u poljoprivrednom gazdinstvu (u daljem tekstu: zahtev za upis).

Zahtev za upis podnosi se područnoj jedinici Uprave, prema sedištu pravnog lica, odnosno preduzetnika, odnosno prebivalištu poljoprivrednika koji je nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva.

Dragan Kolčić, dipl.ing.agroekonomije

Zaštita Višnje

Početak je radova u voćnjaku, u ovoj godini. Predstoji orezivanje a zatim preventivna zaštita od prouzrokovaca bolesti i štetočina. Najznačajnije bolesti kod višnje su: sušenje cvetova i rodni grančica (*Monilia laxa*), lisna pegavost (*Blumeriella jaapi*), šupljikavost lista (*Stigmina carpophylla*). Od štetočina najznačajnije su (uvek prisutne): surlaš, trešnjina muva (*Rhagoletis cerasi*), grinje, žilogriz (*Capnodis tenebrionis*), lisne i štitaste vaši.

Prvo se vrši zimsko prskanje, protiv prezimljujućih formi patogena i štetočina, kao i žilogriza, po potrebi. Ovo tretiranje obaviti pre kretanja vegetacije, pri temperaturi većoj od 7 °C i pri mirnom i tihom vremenu. Upotrebljavaju se bakarni preparati, uz dodatak mineralnog ulja i još nekog insekticida – piretroida (po potrebi). Ili koristiti gotove preparate (akt.m. bakarna jedinjenja + mineralno ulje) Plavo ulje, Crveno ulje, Bakarno ulje.

Posle zimske zaštite voćaka, prva zaštita koštičavog voća u vegetaciji je zaštita od prouzrokovaca sušenja cvetova i rodni grančica (*Monilia laxa*). To je jedan od najštetnijih parazita koji napada koštičavo voće (breskvu,kajsiju,šljivu,višnju).

Monilia laxa

Monilija je parazit koji prezimljava u obliku micelije u rak ranama u kori zaraženih grančica i u mumificiranim plodovima koji su ostali na stablu. Zaraza se vrši u fazi cvetanja najviše preko žiga i stubića plodnika. Zaraženi cvetovi se suše i micelija nastavlja širenje preko peteljke na mladare. Mladari mogu biti prstenasto obuhvaćeni i deo koji je iznad se suši. Hemijske mere zaštite se obavljaju preventivno, pre

ostvarenja zaraze. Prvo tretiranje primeniti pre otvaranja cveta, u fazi belih balona . Sledeće tretiranje je u fazi punog cvetanja. Kod višnje je potrebno uraditi i treće tretiranje u fazi precvetavanja ako su povoljni uslovi za razvoj bolesti (velika vlažnost , velika količina padavina i produženo cvetanje). Ako dođe do infekcije hemijski tretmani ne mogu zaustaviti zarazu i mora se izvršiti mehaničko odstranjivanje zaraženih grančica.

Za suzbijanje monilije mogu se koristiti fungicidi : Cormax ili Chorus 75 WG - 200 g/ha, Funomil – 0,1 % , Akord -0,75 l/ha, Dional 500-SC -1,5 l/ha, Kubik -0,25%, Kubik plus -2,5 l/ha, Lentos 400-0,05%, Mirage 45 EC -0,5 l/ha, Signum-0,7kg/ha. Tretiranje protiv biljnih vaši, surlaša, kao i protiv šljivine ose vršiti posle cvetanja, kada u voćnjaku nema više pčela (Voley - 0,4 l /ha, Nurelle-D – 0,1 % , Reldan 22 EC – 1 l/ha idr.) . Može insekticidima i u fazi belih balona, ako je neophodno (recimo, već vidljiv veliki napad surlaša), ali tretiranje obaviti kasno popodne. I nikada ne tretirati insekticidima u pun cvet.

Blumeriella jaapi (Coccomyces hiemalis)

Rhagoletis cerasi

Već kod formiranog ploda, veličine zrna graška, višnju moramo štiti od druge najopasnije bolesti, ***Blumerielle jaapi*** (prouzrokovala lisne pegavosti), uz istovremenu zaštitu od lisnih vaši i surlaša a 10-15 dana kasnije i od trešnjine muve (***Rhagoletis cerasi***). Jednim od fungicida: Delan 700 WG (0,05 %), Agrodin 60 WP (0.1 %), Bravo 720 SC, Captan 80 WG (0,25%), Dithan, Mankogal, Sylit. idr. Dodati jedan od insekticida: Actara 25WG (0.02%), Afinex 20SP (0.025%), Vantex 60 CS (60ml/ha), Mospilan (0.025%). Po promeni boje ploda, zajedno sa suzbijanjem trešnjine muve i pegavosti lista, ide i tretiranje protiv truleži ploda (Switch 62,5 WG – 0,006 %). Kod poslednje primene protiv trešnjine muve strogo voditi računa o karenci.

Posle berbe preporučuju se još dva tretiranja. Prvo je odmah posle berbe, protiv lisne pegavosti (*Blumerielle jaapi*) i grinja. Protiv grinja koristimo akaricide (Sanmite 20 WP- 0,25%, Abastate i dr). A protiv pegavosti mogu sva sredstva namenjena suzbijanju ovih bolesti, sama ili u kombinaciji sa nekim bakarnim preparatom (primer: Captan 80 WG + Funguran-OH). I drugo tretiranje posle berbe je jesenje “plavo prskanje” nekim od bakarnih sredstava. Ovo je veoma bitna zaštita i nikako je ne treba preskočiti.

Prilikom primene hemijskih sredstava strogo se pridržavati uputstva o pravilnoj primeni pesticida kako ne bi došlo do neželjenih efekata (trovanja ljudi i toplokrvnih životinja, zagađenja životne sredine i dr.). I uz obavezno korišćenje zaštitne opreme. Prskanje voćaka prilagoditi vremenskim uslovima, raditi po suvom i tihom vremenu, bez vetra. Obavezno voditi knjigu evidencije primenjenih pesticida tokom vegetacije, uneti : kulturu i površinu, naziv uzročnika protiv kog se primenjuje tretiranje, naziv primenjenog preparata, koncentracija primene preparata, datum tretiranja, faza razvoja biljke, utrošak vode u litrima, način primene (atomizer, prskalica, vazduhoplov, zalivanje idr.), propisana karenca u danima.

Apel za zaštitu pčela

Savremena proizvodnja hrane zahteva upotrebu pesticida. Međutim, upotreba pesticida u vreme cvetanja biljaka nanosi velike štete pčelinjim zajednicama koje pored niza koristi, imaju nezamenljivu ulogu u oprašivanju i povećanju prinosa pre svega voćnih vrsta. U uslovima kvalitetnog oprašivanja prinos jabuke i kruške povećava se i do 12 puta, maline i kupine 10-12 puta, a prinos koštičavog voća i do 30%.

Da bi se izbeglo trovanje pčela potrebno je da se korisnici pesticida pridržavaju sledećeg:

- Ne koristiti pesticide u fazi cvetanja kojima u uputstvu za upotrebu stoji navedeno da su otrovni za pčele, pri čemu treba voditi računa da **nisu samo insekticidi otrovni za pčele već to mogu biti i neki fungicidi i herbicidi.**
- **Ne koristiti insekticide u fazi cvetanja voćaka**, a primenu fungicida izbegavati u fazi intezivnog leta pčela, tretiranja vršiti u jutarnjim ili večernjim časovima. Koristiti fungicide koji su praktično neotrovni za pčele.
- Obratiti pažnju, u fazi precvetavanja voćnih vrsta, kada se koriste insekticidi za tretiranje, na prisustvo u voćnjaku cvetalih korovskih biljaka, koje posećuju pčele. Korovske biljke je potrebno suzbiti hemijskim ili mehaničkim putem pre primene insekticida.
- Najmanje dva dana pre tretiranja, proizvođači koji vrše prskanje dužni su da o tome obaveste okolne pčelare. Ugroženi su svi pčelinjaci koji se nalaze na manje od 5 km. od tretirane površine. Obaveštenipčelari moraju svoja društva da odsele ili da ih zatvore.

Poštovani Poljoprivredni Proizvođači ,

Posetite internet stranicu www.agroponuda.com a u koliko Vi želite da ponudite svoj proizvod na prodaju obratite se nama . **Poljoprivredna Stručna i Savetodavna Služba „POLJOSERVIS“ d.o.o. Knjaževac sa sedištem u ulici Knjaza Miloša br. 75 , 19350 Knjaževac ili tel.019/730-888**

KONTAKTIRAJTE
SVOG SAVETODAVCA
I OBJAVITE PONUDU
VAŠIH PROIZVODA!

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

www.stips.minpolj.rs

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 21.- 27.01.2019. godine**

Jednina mera dlo/kg	Centralna Srbija					Vojvodina	
	Bespraj	Kraljevo	NIŠ	Ladomac	Šabac	Novi Sad	Subotica
Banana (Banana)	100	90	100		100		120
Brokniat (Brokniat)	100	100	90		90		100
Cruske bele ostale (Crupes white other)	200						
Cruske-crne ostale (Crupes-black other)	200				240		
Jabka-Ajstered(Apples-Isared)	30			25	40		
Jabka-Ozani delikata(Apples-Golden Delikata)	40			24	30		
Jabuka Green Small(Apples- Granny Smith)	40			25	25		
Jabuka ostale(Apples- other)	65	95	90				90
Kas (Kas)	100	100	90				100
Kruska (Kruska)	80	80			100		
Limon (Limon)	100	100	100		80		
Mandarina (Tangerine)	25	100	100		100		120
Oruh (Walnut)	150				850		900
Panasovka (Orange)	80	80	80		80		100
Jednina mera dlo/kg	Centralna Srbija					Vojvodina	
	Bespraj	Kraljevo	NIŠ	Ladomac	Šabac	Novi Sad	Subotica
Brokoli (Brokoli)				200	200		
Čukola (Čukola)	45	45	45	30	35		40
Karfiol (Cauliflower)	210	150	200		180		
Kisela crna salata (Cucumber for salad)	180		200		210		
Krompir (Potato)	60	60	60	40	60		70
Kupus (Cabbage)	50	50	50	45	45		50
Luk beli (Onion)	200	300	200	200	120		300
Luk crni (Onion)	70	70	65	60	65		80
Paprika-babura (Pepper-babura)	160				280		
Paprika-ostala (Pepper-other)	200		200		200		
Paprika crna (Pepper crna)	220				200		
Parudaj (Tomato)	100		180				
Pasulj beli (Beans white)	200		180		100		
Špenat (Spinach)	150	120	120	120	180		
Spanac (Spinach)	200		130	120	100		
Šunka (Zucchini)	200	180	200		200		
Zelena salata (Lettuce)	40		25	25	40		
Čarapica (Cucurbit)	45	80	60	40	60		70

Cene voća - zelene pijace u Srbiji za period 21.-27.01.2019. godine

Vrsta voća (kg)	CENTRALNA SRBIJA													KOLUBARA											
	Beograd	Kalentić	Bengrad	Skadarlija	Čolak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	MIS	Pirot	Požarevac	Smolerevo	Vranja	Zajecar	Leskovac	Šabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	
Banana (Banana)	150	120	120	100	110	130	120	120	120	120	115	100	100	100	110	120	120	140	130	120	120	100	100	100	100
Brajput (Grapefruit)	160	120			180			150	120		120							160	120	160	160	160	120		
Grnđe-belo ostalo (Grapes-white other)	300	300																300							
Grnđe-crno ostalo (Grapes-black other)	300	250																300							
Jaula-Ajdani (Apples-dried)	60	60	40	40	50	50	60	60	60	60	35	60	60	40	35			60	60	60	60	60	60	60	60
Jaus-clatni dešes (Apples-Golden Delicious)	70	70			50	50	60	60	60	60	60	60	60	40	40			30	120	60	60	60	60	60	60
Jabuka-Greni Smit (Apples-Greny Smith)	70	60	40	40	50	50	60	60	60	60	40	60	60	50	50			30	100	50	50	50	60	60	60
Jabuka-oscala (Apples-other)	60	70	40	40	40	40	50	60	60	30	40	40	40	60	60				60	60	60	60	30	30	30
Kla (Klafi)	250	160	160	200	150			170	150	150	190				120			300	200	200	200	150	150	150	150
Kruška (Pear)	120	100		100	100	100	100	200	120	150	130							250				160	160	160	160
Limun (Lemon)	160	120		100	120	110	140	120	160	120	120	100	110	110	120			140	120	130	130	130	100	100	100
Mandarina (Tangerine)	150	130		100	130	130		120	130	75	120	120	120	120	120			130	120	100	100	100	100	100	100
Orah (Walnut)	1000	1000		1000	900	900	700	700	900	900	750	1000	800	800	700	800		1300	800	900	800	800	1000	1000	1000
Pomaranča (Orange)	160	120	90	90	80	90	80	90	110	110	70	70	110	90	90			120	130	120	120	90	100	100	100

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 21.-27.01.2019. godine

Jedinična mere kg/box/kg	CENTRALNA SRBIJA											KRAJOLINA													
	Beograd	Kolentik	Beograd	Šabac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	NI	Part	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Leskovac	Šabac	Užice	IKONDA	Novi Sad	Paraćino	Sombor	Sušica	Srebrenica	Zrenjanin	
Brokovi (Broccoli)	360	380	280	280	280	300	300	280	300	300	280	340	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Cvekla (Beet)	100	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Karfiol (Cauliflower)	300	280	280	280	280	200	280	300	300	80	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Krompir-azulni (Cucumber for)	280	280	280	180	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Krompir (Potato)	180	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Kapus (Cabbage)	80	70	30	40	70	40	70	90	70	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Luk bel (Garlic)	400	800	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Luk crni (Onion)	120	120	80	80	100	80	80	80	80	80	70	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80
Paprika-babuna (Pepper-babuna)	260	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Paprika-babuna (Pepper-babuna)	360	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Paprika-bela (Pepper-white)	260	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Paprika-crna (Pepper-black)	260	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Paradajz (Tomato)	200	200	200	180	200	180	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Pasulj-beli (Beans white)	400	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380	380
Praslut (Lentil)	180	200	120	200	200	170	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180
Špinat (Spinach)	300	200	180	120	200	180	180	180	180	180	180	170	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Trkvice (Zucchini)	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280	280
Zelena salata (Lettuce)	70	60	40	60	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Šargarepa (Carrot)	180	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80

Cene žive stoke - stočne pijače u Srbiji za period 21.- 27.01.2019. godine

Jedinica mere dln/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija														Vojvodina											
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Piroć	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Leskovac	Sabac	Užice	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin					
Blkovi	>500kg	SM	260																						280			
Crnske	sve težine	sve rase	200	190	190																					200		
Jagnjad	sve težine	sve rase	290	290	260	250	300	300	300	290	290	290	260	320											290	290	290	
Jarad	sve težine	sve rase	200	200	220	220	220	220																		230		
Junad	350-480kg	sve rase						170																		230		
Junad	>480kg	sve rase							250																	260	290	
Koza	sve težine	sve rase	120		150	100																						
Krave za Marje	sve težine	HF																								140		
Krave za Marje	sve težine	SM			180			150	150				180													190	160	
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	150	190	140	100																				130	120	
Ovca	sve težine	sve rase	160	120	130	160	160	140	160	150	140	160	130												120	120	140	
Prasad	16-25kg	sve rase	290	290	260	240	220	280	280	210	220	230	260	260	260										230	270	230	280
Prasad	<=15kg	sve rase	260			250	280	290	290	230	270															270	280	
Telad	80-160kg	SM			480		490	400	475					520														
Tovljenici	80-120kg	sve rase	180	140	130	130	160	120	170	170															160	190	190	190
Tovljenici	>120kg	sve rase	180	160	140			110						155	115											140	140	
Špičad	sve težine	sve rase						220	220																			

Klasične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 21. – 27.01.2019. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjaci	Mačvanski LO	Mačvanski SA	Nilavski	Prvočki	Podunavski	Kaški	Zajčarski	Moravski	Sumedijski	Jablanički	Zlatiborski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Severno-bački	Brodsko-baranjski	Sremski	
Biovi	>50%g	HF	240																		240	
Biovi	>50%g	SV	260		260	170	230	230		190	240	240	260	260	290	250	250				260	280
Dobri	sva tešna	sva rasa									190			190	220							
Jagnjad	sva tešna	sva rasa		250		190	280	270		260	250			270	290	300	300	300			300	250
Junad	350-460g	sva rasa		220	270	190						290			230							230
Junad	>48%g	sva rasa					260		150				280	280			250	250			260	
Klase za klase	sva tešna	SV		160		160			150	190	220	130	140	160	155	170						160
Kimada za karp	>13%g	sva rasa		110		100				130	120	110		120	150							120
Ćoca	sva tešna	sva rasa		130		140				190	120			120	120							140
Pasad	16-25kg	sva rasa		180		250		130		200	230	230		250	250	270	240	260				280
Pasad	<=15kg	sva rasa													255							
Tejad	80-160g	SV		360					650	380	520	440	510	500	400							
Tovalenti	80-120g	sva rasa	140	140	155	120	120	140		160	130	140		140	165	160	155	140	130	120	150	
Tovalenti	>120g	sva rasa	120	110		110				130	125	130		150	145							
Šjetad	sva tešna	sva rasa		200																		200

